

Mü'minin ömrü nasıl uzun olur?

Sual: Lem'alar'da geçen şu cümleyi açıklar mısınız:

“Mü'min olan bir insanın dünyanın kuruluşundan sonuna kadar uzanan manevî bir ömrü vardır.(1)”

Bu cümle bize insan ruhunun inbisat kabiliyeti olduğunu gösteriyor. İnbisat, genişleme, açılma, yayılma gibi anlamlara gelir. Ruhun inbisat kabiliyeti kavramından da, ruhun zaman ve mekân üstü bir konumu bulunduğunu, dünyada bedende hapsolmuş bir hayata mahkûm gibi gözüксе de, hayal ile, düşünce ile, rüya ile, ilham yoluyla, velâyet kudretiyle ve vahiyle gelmiş bilgilere iman etmek ve imanını inkişaf ettirmek suretiyle ruhun kâinatı yutan ve geçmiş-gelecek bütün zamanları kuşatan inbisatlar ve inkişaf lar yaşayabilmekte olduğunu anlıyoruz.

Ruhun ilk yaratıldığında bile kabil-i hitap olduğunu bezm-i elest ayetinden anlıyoruz.² Bediüzzaman hazretleri bezm-i elest zamanında ruhun “ebedler tarafında ve zerreler âleminde” bulunduğunu bildiriyor.³ Her insan mazide gerçekleşmiş hemen her vakiayı aklıyla merak ediyor ve öğreniyor, düşüncesiyle tespit ediyor ve değerlendiriyor ve hayaliyle resimlendiriyor. Keza istikbalde olacak hadiselerden mesela mahşer meydanına, sırat köprüsüne, cehenneme ve cennete her mü'min kalbiyle iman edip basiretiyle ve hayaliyle söz konusu ahiret âlemlerini görüyor. Her peygamber maziye ve müstakbeli Allah'ın izniyle bir sinema perdesinde izler gibi izleyebiliyor, mahşeri görebiliyor.

CİSMİN, KALBİN VE RUHUN HAYAT DAİRELERİ

Bediüzzaman Hazretleri zamanın ve mekânın eşya üzerindeki tesirlerinin çok muhtelif olduğunu vurguluyor ve örnekler veriyor: “Nasıl ki saatin saniyelerini sayan dairesi, dakikayı ve saati ve günleri sayan daireleri zahiren birbirine benzer, fakat süratte birbirine muhaliftir. Öyle de, insandaki cisim, nefis, kalb, ruh daireleri öyle mütefavittir.”⁴

Mesela diyor Bediüzzaman, cismin bekası, hayatı ve vücudu bulunduğu andır. Cisme göre mazi ve müstakbel yok hükmündedir. Oysa kalbin vücut ve hayat dairesi maziden müstakbele geniş olduğunu; ruhun ise binlerce sene öncesinden binlerce sene sonrasına kadar vücut ve hayat dairesine dahil olduğunu ifade ediyor.⁵

RUHUN İNBİSAT KABİLİYETİ NASIL GELİŞİR?

Bediüzzaman, ruhun inbisat kabiliyetinin nasıl gelişeceği ile ilgili ipuçları veriyor.

Ruhun ve kalbin hayatını dört basamaklı bir yol geliştiriyor:

1- Marifet-i İlahiye. Allah'ı esmasıyla, sıfatıyla, şuanatıyla ve kemal-i zatıyla bilmek ve bilme yolunda çabasını devamlı eylemek. Çünkü Allah'ı bilmenin sonu yoktur. Ancak kişinin istidadının bir yüklenme haddi, bir kapasitesi vardır. Kişi, istidadi kaldırdığı nispette ölünceye kadar Allah'ı bilme yolculuğunu sürdürmelidir.

2- Muhabbet-i Rabbaniye. Kul Allah'ı bildikçe O'na muhabbeti artacak, O'na karşı duyduğu haşyet yükselecektir. Yaptığını Allah için yapacak, sevdiğini Allah için sevecek ve yaşadığı her anı Allah için yaşayacaktır. Kalbine Allah için olmayan sevgileri koymayacaktır. Sevmek ve muhabbet kabiliyetini bu yönde inkişaf ettirecektir.

3- Ubudiyet-i Sübhâniye. Kul sonsuz muhabbet duyduğu Cenab-ı Allah'a ibadette kusur etmeyecek, Allah'ın emirlerine ve yasaklarına karşı çok duyarlı olacaktır. Her işi ibadet hazzıyla sadece Allah için yapacaktır. Böylece kul hadis-i kutside müjdelendiği üzere: Allah'ın işittiği kulağı, gördüğü gözü, tuttuğu eli, yürüdüğü ayağı, düşündüğü kalbi ve konuştuğu dili olacaktır. Böyle bir kul Allah'tan bir şey isteyince Allah vereceğini vadediyor.⁶

4- Marziyât-ı Rahmâniye. Kul öyle bir mertebeye yükselir ki, her haliyle Allah'ın rızasındadır. Kulluğuyla da, kusuruyla da, gülmesiyle de, ağlamasıyla da Allah'ı razı eder. Öyle ki, "Ey mutmain olan nefis! Sen O'ndan razı, O senden razı olarak Rabbine dön. İyi kullarımın arasına gir. Cennetime gir!"⁷ hitabına mazhar olur.

Bu basamaklardan geçip Allah'a hakiki kul olma yolunda yürüyen bir ruhun ömrü dünyanın kuruluşundan sonuna kadar manen uzamış sayılır. Çünkü dünyanın ömrü ve ahirette olacaklarla ilgili Kur'ân'da verilen haberlere iman ediyor. Dünyada görmese de, yarın Cennette dünyanın yaşadığı tüm hayat hallerini yüz bin boyutlu bir sinema perdesinde⁸ inşallah istediği her an görecektir.

Dipnotlar:

1- Lem'alar, s. 709.

2- Araf Suresi: 172.

3- Sözler, s. 105.

4- Lem'alar, s. 22.

5- Sözler, s. 192.

6- Buhari, Rikak, 38.

7- Fecir Suresi: 27-30.

8- Şualar, s. 17.